

КІР ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАННЯ

Кір – це гостре висококонтагіозне вірусне захворювання, що відноситься до групи інфекцій дихальних шляхів, викликається вірусом кору, передається повітряно-крапельним шляхом, проявляється гарячкою, катаральними явищами, висипкою на шкірних покривах та слизових оболонках щік у вигляді плям Філатова-Копліка.

В основному кором хворіють нещеплені діти, що відвідують дитячі заклади. Підлітки й дорослі, що раніше не хворіли кором, та не отримали вакцину проти нього, також залишаються надзвичайно сприйнятливими до цієї інфекції.

До впровадження вакцини в 1968 році в нашій країні для профілактики кору, в середині 20 століття майже кожна людина хворіла на цю інфекцію, переважно у дитячому віці.

Як відбувається зараження кором?

Джерелом інфекції є хворий кором з моменту появи перших ознак хвороби до п'ятого дня від початку висипань.

Вірус потрапляє в організм через слизові оболонки верхніх дихальних шляхів і очей від хворої кором людини, яка поширює його при диханні, розмові, чханні і кашлі.

Вірус кору дуже летючий – з потоком повітря він може попадати в сусідні приміщення й навіть на інші поверхи будинку через вікна, вентиляцію, замкові щілини, тому заразитися можна перебуваючи в одному будинку із хворим.

Вірус кору малостійкий у зовнішньому середовищі — він швидко інактивується під впливом сонячного світла, ультрафіолетових променів, при нагріванні до 50 С, ультрафіолетовому опроміненні, під впливом дезінфікуючих засобів. Але вірус кору залишається вірулентним в аерозолі протягом однієї години після потраплення з організму хворого у довкілля. При кімнатній температурі зберігає активність до 1—2 діб, при низькій температурі — протягом кількох тижнів.

Поширення інфекції через предмети (постільну білизну, одяг, іграшки), а також через третіх осіб, що контактували із хворим, практично неможливо. Приміщення, де перебував хворий кором, необхідно провітрити та провести вологе прибирання.

Інкубаційний період для кору, період від моменту зараження до появи перших ознак захворювання, складає **8-21 день**.

Хвороба розпочинається з незначного підвищення температури тіла, нежитю, першіння в горлі, покашлювання. На внутрішній поверхні щік біля корінних зубів з'являються утворення величиною з макове зерня, оточене

червоною каймою, які мають назву плям Філатова-Коплика та мають діагностичне значення.

Після, так званого «катарального періоду», через 3-4 дні з'являється характерна висипка, яка характеризується етапністю висипання: спочатку за вухами, на обличчі, шиї, потім розповсюджується на верхню частину тулуба та руки, і лише потім на ноги. Обличчя стає набряклим, сльозяться очі, продовжуються виділення з носа. Може хвилеподібно підвищуватись температура тіла – до 40,5 °С. Висипка тримається протягом 3-4 днів, а потім зникає у тому ж порядку, у якому з'являлася, залишаючи по собі пігментовані плями.

Хворий на кір небезпечний для оточуючих в останні 1-2 дні інкубаційного періоду, в катаральному періоді та перші 4 дні висипу.

У кожного третього хворого вищевказане захворювання може викликати ускладнення: пневмонію, отит, інші бактеріальні захворювання, може погіршуватись слух, спостерігатися розумова відсталість.

Внаслідок перенесеного кору може розвинутиись енцефаліт, менінгіт.

Діагноз кір встановлюється на підставі характерних клінічних симптомів та імунологічних досліджень (імуноглобулін М).

Єдиним надійним захистом від кору є вакцинація.

У разі виявлення хворого в організованих колективах, медичні працівники загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів організовують:

- направлення хворого до лікувального закладу з метою встановлення діагнозу;
- проведення протиепідемічних заходів у місцях перебування хворого;
- максимально можливу ізоляцію групи (класу) від іншого колективу на 21 день
- заборону приймання нещеплених осіб і осіб без довідки про щеплення, про перенесене захворювання на кір на термін карантину;
- установа щоденного медичного нагляду за особами, які знаходились протягом 21 дня у контакті з хворим на кір;
- направлення до лікувального закладу контактних осіб, які не мають щеплення проти кору, для вирішення питання вакцинації не пізніше 72-х годин з моменту виявлення першого хворого.

В Україні застосовується комбінована вакцина для профілактики одразу від трьох хвороб — кору, епідемічного паротиту та краснухи.

Джерело: Управління охорони здоров'я